

Ärende

Delegering av befogenheter när det gäller att svara på anmärkningar och klagomål samt att utlämna journalhandlingar med stöd av offentlighetslagen fr.o.m. 22.6.2026

Motiveringar till beslutet

Chefsöverläkaren har 12.11.2025 genom sitt beslut 13/2025 delegerat sina befogenheter som hänför sig till att svara på anmärkningar och klagomål samt att utlämna journalhandlingar. Under våren 2026 har man i ÅUCS/sjukhustjänster berett principer för utlämnande av uppgifter utan ett separat tillstånd för utlämnande av uppgifter. Avsikten är nu att godkänna dessa principer som en del av detta delegeringsbeslut. De egentliga befogenheterna gällande utlämnande av uppgifter är i enlighet med bilaga 1 till detta beslut, men i sådana situationer som är i enlighet med bilaga 2 kan journalhandlingstjänsterna direkt utlämna vissa uppgifter.

Detta beslut träder i kraft 22.6.2026. I och med att det här beslutet träder i kraft upphör chefsöverläkarens beslut 13/2025 att gälla.

Det konstateras för klarhetens skull att det inte har gjorts några ändringar i de egentliga delegeringarna av befogenheter (bilaga 1).

Enligt § 46 i förvaltningsstadgan svarar chefsöverläkaren på anmärkningar, klagomål och övervakningsmyndigheternas begäran om utredning som är riktade till hälso- och sjukvården eller bemötande som hänför sig till den och beslutar om patientdokument ges ut med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Enligt § 49 i förvaltningsstadgan kan en myndighet vidaredelegera de befogenheter som den fått i förvaltningsstadgan. Den till vilken befogenheter har vidaredelegerats får inte delegera befogenheterna vidare. Det ska föras en uppdaterad förteckning över beslut om delegering.

För att ordna verksamheten så att den är ändamålsenlig beslutar jag att delegera mina befogenheter i enlighet med § 46 i förvaltningsstadgan och bekräfta principerna för utlämnande av uppgifter i ÅUCS/sjukhustjänster i enlighet med bilaga 2.

Befogenheter

Förvaltningsstadgan för Egentliga Finlands välfärdsområde § 46

Beslut

Jag beslutar delegera mina befogenheter i enlighet med bilaga 1 och bekräfta principerna för utlämnande av uppgifter i enlighet med bilaga 2 att följas i resultatområdet för ÅUCS/sjughustjänster.

Det här beslutet träder i kraft 22.6.2026 och det tidigare delegeringsbeslutet av chefsöverläkaren 13/2025 upphör att gälla.

Den person som har förordnats till vikarie för en tjänsteinnehavare har samma beslutanderätt som den ordinarie tjänsteinnehavaren.

De båda förvaltningsöverläkarna har dock befogenheter att sköta alla de uppgifter som har stadgats till förvaltningsöverläkaren i bilaga 1 oberoende av resultatområdet när det gäller gemensamma ärenden som överskrider resultatområdesgränserna. Ifall ärendet gäller flera resultatområden och/eller ärendets betydelse förutsätter det, kan chefsöverläkaren själv sköta en uppgift som hen har delegerat.

Mikko Pietilä
Vik. chefsöverläkare

Bilagor

Bilaga 1 Chefsöverläkare, delegering av befogenheter fr.o.m. 22.6.2026

Bilaga 2 Principer för utlämnande av uppgifter utan ett separat tillstånd för utlämnande av uppgifter i ÅUCS/sjukhustjänster

Beredare

Förvaltningsöverläkare Riikka Aaltonen och koncernjurist Elisa Viitasalo

**Tilläggsuppgifter
ges av**

Riikka Aaltonen, förnamn.efternamn@varha.fi

Anvisningar om hur man söker ändring

Rätt att begära omprövning

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligt. Omprövning får begäras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av en medlem i välfärdsområdet.

I fråga om beslut som gäller uppgifter som sköts genom samarbete mellan välfärdsområden får omprövning begäras också av ett välfärdsområde som deltar i samarbetet och av dess medlemmar.

Tidsfristen för begäran om omprövning

En begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Begäran om omprövning ska tillställas registraturen vid omprövningsmyndigheten innan tidsfristen för begäran om omprövning löper ut.

En medlem i välfärdsområdet samt ett välfärdsområde som deltar i samarbetet mellan välfärdsområden och dess medlem anses ha fått del av beslutet sju (7) dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet på välfärdsområdets webbplats.

En part anses ha fått del av beslutet, om inte annat visas, sju (7) dagar efter brevet sändes. Vid användning av en vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet, om inte annat visas, den tredje (3) dagen efter att meddelandet sändes.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen av tidsfristen för begäran om omprövning är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton eller midsommarafton eller en helgfri lördag får begäran om omprövning framställas den första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Den myndighet hos vilken omprövning begärs är Egentliga Finlands välfärdsområdesstyrelse.

Registraturens kontaktuppgifter:

Egentliga Finlands välfärdsområde, registratur

Besöksadress: Kinakvarngatan 4-8, ÅUCS U-sjukhuset (ingång 3A), B-delen, 4. vån. 20520 Åbo

Postadress: PB 52, 20521 Åbo

E-postadress: kirjaamo@varha.fi

E-tjänst: www.suomi.fi/viestit

Telefonnummer: 02 313 5913

Faxnummer: 02 313 3613

Registraturens öppetider är vardagar kl. 9.00-15.00

Formen på och innehållet i begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen. Också ett elektroniskt dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I begäran om omprövning ska man uppge det beslut gällande vilket omprövning begärs samt hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder den begärs.

I begäran om omprövning ska man därtill uppge namnet på den som har begärt omprövning, personens hemkommun, postadress och telefonnummer. Ifall omprövningsbeslutet kan delges som ett elektroniskt meddelande, begärs det att även e-postadressen meddelas som en kontaktuppgift.

Bilaga 1

Delegerade befogenheter i resultatområdet för social- och hälsotjänster fr.o.m. 22.6.2026

1. Att svara på klagomål och andra begäranden om utredning från övervakningsmyndigheterna till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre)
2. Att svara på anmärkningar till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre), de tjänsteinnehavande serviceområdescheferna (ifall den ovannämnda chefen är läkare), de tjänsteinnehavande överläkarna i den öppna hälsovården i social- och hälsotjänster, de tjänsteinnehavande överläkarna i social- och hälsotjänster och de tjänsteinnehavande övertandläkarna i social- och hälsotjänster
3. Utlämnande av journalhandlingar (med undantag av patientjournaler inom mun- och tandvården) med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre), de tjänsteinnehavande överläkarna i den öppna hälsovården i social- och hälsotjänster, de tjänsteinnehavande överläkarna i social- och hälsotjänster
4. Vägran om utlämnande av journalhandlingar (med undantag av journalhandlingar inom mun- och tandvården) med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre)
5. Utlämnande av journalhandlingar inom mun- och tandvården med stöd av offentlighetslagen och vägran om utlämnande till de tjänsteinnehavande övertandläkarna i social- och hälsotjänster
6. Utlämnande av en avliden persons livstida patientuppgifter med stöd av offentlighetslagen på privatpersoners initiativ till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre)
7. Utlämnande av en avliden persons livstida patientuppgifter med stöd av offentlighetslagen på myndigheters och försäkringsbolags initiativ till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre), de tjänsteinnehavande överläkarna i den öppna hälsovården i social- och hälsotjänster och de tjänsteinnehavande överläkarna i social- och hälsotjänster

Delegerade befogenheter i resultatområdet för tjänster för äldre fr.o.m. 22.6.2026

1. Att svara på klagomål och andra begäranden om utredning från övervakningsmyndigheterna till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre) när ärendet gäller hälsovård
2. Att svara på anmärkningar om hälsovården till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre)
3. Utlämnande av journalhandlingar som har uppkommit i tjänster för äldre med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre), de tjänsteinnehavande överläkarna i den öppna hälsovården i social- och hälsotjänster och de tjänsteinnehavande överläkarna i social- och hälsotjänster.

4. Utlämnande av en avliden persons livstida patientuppgifter som har uppkommit i tjänster för äldre och som har sparats i patientregistret med stöd av offentlighetslagen på privatpersoners initiativ till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre)
5. Utlämnande av en avliden persons livstida patientuppgifter som har uppkommit i tjänster för äldre och som har sparats i patientregistret med stöd av offentlighetslagen på myndigheters och försäkringsbolags initiativ till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren (social- och hälsotjänster och tjänster för äldre), de tjänsteinnehavande överläkarna i den öppna hälsovården i social- och hälsotjänster och de tjänsteinnehavande överläkarna i social- och hälsotjänster

Delegerade befogenheter i resultatområdet för ÅUCS/sjukhustjänster fr.o.m. 22.6.2026

1. Att svara på klagomål och andra begäranden om utredning från övervakningsmyndigheterna till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster
2. Att svara på anmärkningar till förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster, resultatgruppsdirektörerna i ÅUCS/sjukhustjänster, serviceområdescheferna i ÅUCS/sjukhustjänster och ansvarsområdescheferna i ÅUCS/sjukhustjänster
3. Utlämnande av journalhandlingar och vägran om utlämnande av journalhandlingar med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster, de tjänsteinnehavande serviceområdescheferna i ÅUCS/sjukhustjänster och de tjänsteinnehavande ansvarsområdescheferna i ÅUCS/sjukhustjänster
4. När det gäller psykologernas undersökningsdokument utlämnas dokumenten av psykologerna i ÅUCS/sjukhustjänster
5. Utlämnande av en avliden persons uppgifter med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster

Delegerade befogenheter i resultatområdet för räddningstjänster och prehospital akutsjukvård fr.o.m. 22.6.2026

1. Att svara på klagomål och andra begäranden om utredning från övervakningsmyndigheterna till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster
2. Att svara på anmärkningar till resultatgruppsdirektören för prehospital akutsjukvård och till förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster
3. Utlämnande av journalhandlingar med stöd av offentlighetslagen till resultatgruppsdirektören för prehospital akutsjukvård och förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster
4. Utlämnande av en avliden persons uppgifter med stöd av offentlighetslagen till den tjänsteinnehavande förvaltningsöverläkaren i ÅUCS/sjukhustjänster

Delegerade befogenheter som hänför sig till journalhandlingar i Varhas register för företagshälsovård fr.o.m. 22.6.2026

1. Utlämnande av journalhandlingar i Varhas register för företagshälsovård och vägran om utlämnande med stöd av offentlighetslagen till chefen för universitetssocial- och hälsocentralen och förvaltningsöverläkarna

Anvisning till journalhandlingstjänsterna

PRINCIPER FÖR UTLÄMNANDE AV UPPGIFTER UTAN ETT SEPARAT TILLSTÅND FÖR UTLÄMNANDE AV UPPGIFTER I ÅUCS/SJUKHUSTJÄNSTER

Journalhandlingstjänsterna kan utan en separat begäran om tillstånd för utlämnande av uppgifter direkt utlämna de uppgifter som har specificerats nedan. Vid oklara fall ska man med låg tröskel fråga den person som har beslutanderätt i enlighet med chefsöverläkarens delegeringsbeslut (Delegering av befogenheter när det gäller att svara på anmärkningar och klagomål samt att utlämna journalhandlingar med stöd av offentlighetslagen) gällande utlämnande av uppgifterna.

Vårdnadshavaren (granskat hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, DVV) begär handlingar gällande en minderårig vårdbehövande

Uppgifter som utlämnas direkt från arkivet (alla tre villkor ska uppfyllas):

1. om den ifrågavarande uppgiften har markerats i servicehändelsen att den kan utlämnas till vårdnadshavaren *och*
2. en yrkesperson har inte fördröjt visningen av uppgifterna i Mitt Kanta *och*
3. det är inte frågan om en särskilt skyddad vy (PSY, PSL, GEN)

Om man inte vet om personen är beslutsförmögen: en yrkesperson inom hälsovården (ansvarsområdesdirektören eller någon annan som har angetts i delegeringsbeslutet) bedömer utlämnandet av uppgifterna i de servicekontakter där man inte vet om personen är beslutsförmögen. Vid behov tar man kontakt med den minderåriga personen. Läkaren bedömer också om utlämnandet av uppgifterna allvarligt skulle äventyra andra personers rättigheter.

- Om en beslutsförmögen minderårig har förbjudit att utlämna uppgifter till vårdnadshavarna, kan man inte från hälsovården lämna ut uppgifter till vårdnadshavaren (inte ens med den minderårigas samtycke).

Den minderåriga kan själv lämna ut sådana uppgifter som omfattas av förbudet till sådana personer som hen har valt.

- Ansvarsläkaren för specialområdet bedömer alltid utlämnande av handlingar inom de psykiatriska områdena till vårdnadshavaren (ansvarsområdesdirektören eller hens vikarier enligt chefsöverläkarens delegeringsbeslut).

Rätt till information mellan aktörerna inom hälsovården, när utlämnandet av uppgifterna sker utanför Kanta

"En tjänstetillhandahållare inom hälso- och sjukvården har rätt att få och använda patientuppgifter som innehas av andra tjänstetillhandahållare inom hälso- och sjukvården för att ordna och tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster för en patient."

Kunduppgiftslagen 54 §

En förutsättning till rätt till information är ett tillstånd för utlämnande av uppgifter i Kanta som patienten har gett.

- Aktörerna inom den offentliga hälsovården i Varha kan i samband med vården använda sådana patientuppgifter som finns i ett annat register. Användningen av uppgifterna förutsätter att patienten (/vårdnadshavaren) har mottagit informationen om Kanta-tjänsterna och att patienten (/vårdnadshavaren) inte har förbjudit utlämnande av uppgifterna.

➡ Arkivet kan utlämna sådana uppgifter som finns i registret till en annan aktör inom den offentliga hälsovården (välfärdsområdena) uppgifterna som gäller patienten oberoende av ålder, om patienten har fått informationen om Kanta-tjänsterna och det inte finns några giltiga förbud mot utlämnande av uppgifter. En sammanfattning av förbuden mot utlämnande av uppgifter ska alltid granskas före utlämnande av uppgifter som sker utanför Kanta.

➡ Om det inte finns någon information om tillstånd för utlämnande av uppgifter, kan arkivet kontakta patienten och utreda samtycket till utlämnande av uppgifterna till en annan aktör inom hälsovården.

Utlämnande av patientuppgifter om en minderårig från arkivet till en annan vårdplats

Begäran om handlingar som lämnats in av en serviceproducent inom hälsovården

- Om en minderårig har ett giltigt **omfattande tillstånd för utlämnande av uppgifter** -> Arkivet tillställer uppgifterna
- Om det inte finns någon information om informationen om Kanta-tjänsterna och tillstånden för utlämnande av uppgifter i patientdatasystemet och
 - **både den minderåriga och vårdnadshavaren har undertecknat** begäran om handlingar -> Arkivet tillställer uppgifterna
 - **endast den minderåriga** har undertecknat begäran om handlingar
 - Begäran gäller endast handlingar inom somatiken -> Arkivet tillställer uppgifterna (även de uppgifter som gäller sexuell hälsa)
 - När det gäller handlingar inom de psykiatriska områdena begär man en yrkespersons bedömning av handlingarna (i första hand ansvarsområdesdirektören enligt chefsöverläkarens delegeringsbeslut), eftersom handlingarna vanligen innefattar information både om patienten och om hans familjemedlemmar samt om diskussioner mellan vårdplatsen och vårdnadshavaren. Arkivet kan utlämna epikriserna inom psykiatri utan en yrkespersons bedömning.
 - **endast vårdnadshavaren har undertecknat** begäran om handlingar
 - Vanliga handlingar inom somatiken kan lämnas ut direkt
 - När det gäller handlingar inom de psykiatriska områdena och sexuell hälsa begär man en yrkespersons bedömning av handlingarna (i första hand ansvarsområdesdirektören enligt chefsöverläkarens delegeringsbeslut). Arkivet kan utlämna epikriserna inom psykiatri utan en yrkespersons bedömning.

Utlämnande av uppgifter till försäkringsbolag

Lagstadgade försäkringar

När det gäller lagstadgade försäkringar behövs inte patientens samtycke. Lagstadgade försäkringar är: arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring, arbetspensionsförsäkring för arbetstagare (ArPL), arbetspensionsförsäkring för företagare (FöPL), trafikförsäkring, patientförsäkring

Sådana uppgifter som är behövliga och nödvändiga med tanke på behandlingen av ärendet lämnas ut.

- I praktiken har försäkringsbolaget specificerat de begärda uppgifterna genom att begränsa begäran t.ex. till en viss tidsperiod eller ett visst specialområde
- Vid oklara fall konsulteras ansvarsområdesdirektören för det ifrågavarande specialområdet eller förvaltningsöverläkaren.

Frivilliga försäkringar

När det gäller frivilliga försäkringar ska försäkringsbolaget i sin begäran påvisa samtycket av personen som har tagit försäkringen (vanligen har man gett samtycket i samband med en ersättningsansökan eller en hälsoutredning)

- Arkivet kan direkt utlämna de uppgifter som har specificerats i försäkringsbolagets begäran (har ofta begränsats tidsmässigt och/eller på grundval av en sjukdom eller ett symtom).
- Om samtycket saknas eller är oklart, begär arkivet förvaltningsöverläkarens bedömning innan uppgifterna utlämnas.
- Om ett försäkringsbolag på grundval av ett samtycke av den vårdnadshavare som har tagit försäkringen begär uppgifter som gäller en minderårig, kan arkivet utlämna uppgifterna inom de somatiska områdena till försäkringsbolaget utan ett separat samtycke av den minderåriga patienten.
- Om det i de begärda uppgifterna också ingår handlingar inom de psykiatriska områdena, styr arkivet begäran till ansvarsområdesdirektören för bedömning. Ansvarsområdesdirektören bedömer de handlingar som lämnas ut och behovet att be om den minderårigas samtycke (till exempel en minderårig som är nära att bli myndig och som har bedömts vara självständigt beslutsförmögen).

Begäran om information inom socialvården

Socialvårdens rätt till information har stadgats till att vara mer omfattande än hälsovårdens rätt.

- Begäran ska vara skriftlig.
- I begäran ska man framlägga **de uppgifter som begärs** och deras **syfte** samt de **bestämmelser** som utgör grunden till begäran.
- Det stadgas i 53 § 5 mom. i kunduppgiftslagen om rätten att få uppgifter: *"Dessutom har en myndighet inom socialvården rätt att av tjänstetillhandahållare inom hälso- och sjukvården få uppgifter och utredningar som i väsentlig grad inverkar på en klientrelation inom socialvården och som är nödvändiga för myndigheten på grund av dess lagstadgade uppgifter att utreda klientens behov av socialvård, för att ordna socialvård och genomföra därtill anknutna åtgärder samt för att kontrollera uppgifter som lämnats till myndigheten."*
 - Som precisering ska syftet anges, till exempel en bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen eller en bedömning i enlighet med 26 § i barnskyddslagen eller något annat motsvarande specificerat syfte
- Arkivet kan direkt utlämna de handlingar som har specificerats i begäran till socialvården
 - till exempel om man i begäran har specificerat specialområdena och handlingstyperna (epikriser, mellanbedömningar, dagliga anteckningar (decursus), öppenvårdens anteckningar, första bedömningar osv.). Om handlingstyperna inte har specificerats, lämnar arkivet endast ut epikriserna inom det begärda specialområdet.
 - Vid behov kan man av den ifrågavarande ansvarsområdesdirektören eller förvaltningsöverläkaren begära en bedömning av de uppgifter som lämnas ut.

Utlämnande av uppgifter om en avliden person

- En dödsattest kan utlämnas till en nära anhörig till den avlidne eller någon annan som stått den avlidne nära (lag om utredande av dödsorsak § 15). Som nära anhörig till den avlidne räknas i allmänhet (samma kriterier som Dödsattestarkivet har):
 - släkting i rätt uppstigande led (t.ex. den avlidnes förälder)
 - make/maka
 - släkting i rätt nedstigande led (t.ex. den avlidnes barn)
 - vårdnadshavare för minderårigt barn
 - syskon (bror, syster)
 - Om den avlidne inte har sådana nära anhöriga som nämns ovan, går rätten till dödsattesten inte automatiskt